

INTEGRÁLT IRÁNYÍTÁSI RENDSZEREK

Integrált irányítási rendszer

- *Integrált*, azaz magában foglalja az irányítás különböző aspektusait megragadó rendszerépítési megközelítéseket
- a fő célja, a termelés és/vagy szolgáltatás sikeres megvalósítását szolgáló általános és egységes rendszer, melynek jellemzői:
 - Profil-semleges, azaz az egyes szervezetek ellátási profiljától függetlenül egyetemlegesen alkalmazható
 - Differenciált, mivel lehetővé teszi a különböző szervezetek (intézménytípusok) egységes, mégis megkülönböztetett kezelését

Környezetközpontú irányítási rendszer - KIR

Környezetvédelem jelentősége a vállalkozások életében

- 1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól
- a gazdálkodó szervezetek felelősséggel tartoznak tevékenységüknek a társadalomra gyakorolt közvetlen és közvetett hatásaiért
- a vállalat irányítói környezettel kapcsolatos döntéseiket illetően felelősséggel tartoznak a tevékenységükért
- a környezetvédelem ma már nemcsak kockázatokat, anyagi terheket, hanem lehetőségeket is rejt a vállalkozások számára

Környezetközpontú irányítási rendszerek jelentősége/célja a vállalkozások életében

- csökkenthető az erőforrások felhasználása, valamint a kibocsátott hulladékok mennyisége:
 - a hulladéklerakási-, környezetvédelmi- és nyersanyagköltségek csökkenésében és a megfizetendő adók, járulékok megtakarításában realizálódik
- a vállalkozások helyes környezeti irányelveket alkalmazva növelhetik versenyképességüket
- vállalkozások környezetvédelmi teljesítménynövelésének eszközei:
 - a környezetközpontú irányítási rendszerek bevezetése, melynek segítségével megvalósítható a vállalkozás környezeti teljesítményének folyamatos javítása

A környezetközpontú irányítási rendszer működtetésének kedvező hatásai

- az anyag- és energiafelhasználás csökkenése;
- a szennyezőanyag-kibocsátás csökkenése;
- a hulladék keletkezésének csökkenése;
- a hulladék-újrafelhasználás javulása;
- a környezetbiztos üzemeltetés feltételeinek kialakulása, kockázatcsökkenés;
- a szervezet társadalmi, közösségi és piaci megítélésének javulása;
- új belföldi és exportpiacok megszerzése, megtartása, illetve bővítése

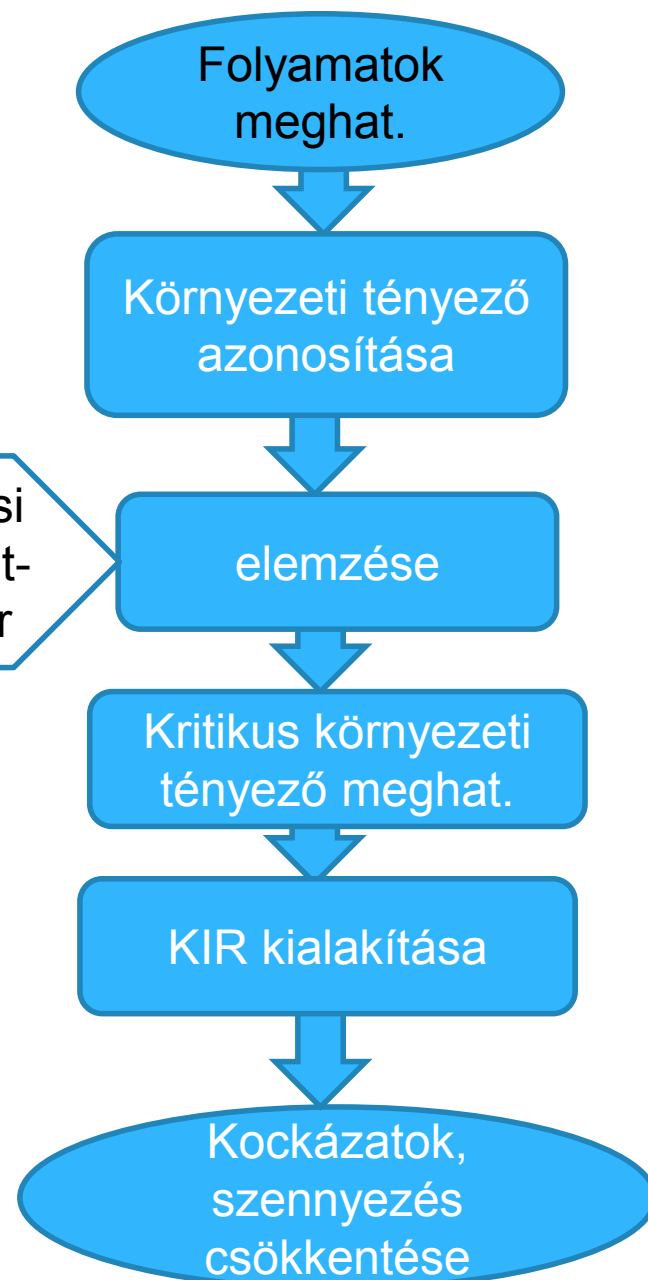
ISO 14001:2015 szabvány

- ISO 14001 szabvány a legelterjedtebb tanúsítható környezetmenedzsment szabvány a vállalkozások körében
- előtérben a kockázatalapú gondolkodásmód
- felépítése és logikája hasonló az ISO 9001 szabványéhoz – az irányítási rendszerek alapjait képezi az ANNEX SL keretrendszer
- Szabványkövetelmény:
 - szervezet **környezeti politika**: tartalmazza a környezetszennyezés csökkentése iránti elkötelezettséget, illetve a környezetvédelmi jogszabályok és az önként vállalt előírások betartásának kinyilatkoztatását,
 - A szervezet **környezeti céljának** megfogalmazása
 - tevékenységből és termékeikből adódó **környezeti tényezők** meghatározása, hatása és minősítése - **kockázatelemzéssel**
 - felső vezetés elkötelezettsége a KIR működtetésére

KIR kialakítása

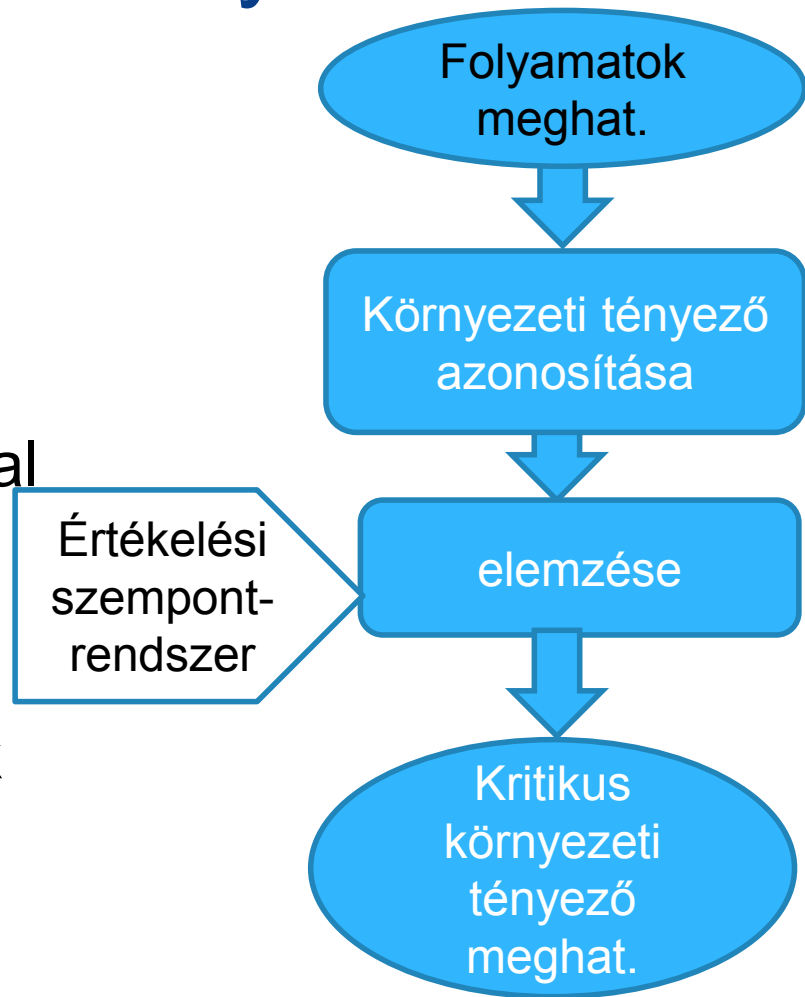
- Első a technológiai folyamatok áttekintése, a bemenő anyagok, a termékek és a keletkező hulladékok számbavétele
- a tényező-hatás párok összeállítása
- értékelési szempontok: pl.: kibocsátás a levegőbe, kibocsátás a vízbe, kibocsátás a talajba, nyersanyagok és természeti erőforrások használata, energiafelhasználás, energia-kibocsátás (hő, sugárzás, rezgés) hulladékok és melléktermékek)

Értékelési szempontrendszer

Környezeti tényező - környezeti hatás elemzése

- ok-okozati kapcsolata áll fenn
- Jelentős az „olyan környezeti tényező, ami jelentős környezeti hatással jár vagy járhat”
- ki kell választania a **lehetséges értékelési módszerek** és kritériumok közül a szervezet tevékenységéhez, termékeihez, legmegfelelőbbet

környezeti tényező- hatás párok kockázatértékelésének módszerei

1. Mátrix elemzés
2. FMEA elemzés
3. Ökotérképezés: során egy kiválasztott terület folyamatainak, anyag- és energiaáramainak elemzését végzik el az egyes környezeti kérdéskörökre vonatkozóan – szubjektív

Példa:Mátrix módszer

Kritikus pontok

környezeti elemek: levegő, talaj, víz, hulladék, zaj, energia felhasználás, erőforrás felhasználás, környezeti veszély)

Tevékenység	Lehetséges környezeti hatások					
	levegő	talaj	víz	zaj	hulladék	Összesítés
Földgáz fogy.	+					1
Veszélyes Hulladék		+	+		+	3
Berendezés zaj				+		1
Karbantartás		+	+		+	3
Összeg						8

KIR

- A kritikus környezeti hatások meghatározásával megismerhető a vállalkozás környezetre gyakorolt hatása.
- Kockázatok csökk. – környezet szenny. csökk. és a szervezet gazdasági teljesítményének javítása
- A kockázatelemzést ismételni kell
- Meghatározza a vállalkozás legfontosabb környezetvédelmi feladatait

Információ biztonsági irányítási rendszer - IBIR

IBIR

- Az IBIR egy általános irányítási rendszer, amely az üzleti kockázat elemzésen alapul, megállapítja, megvalósítja, üzemelteti, ellenőrzi, karbantartja és javítja az információbiztonságot.
- Az irányítási rendszer magában foglalja a szervezetet, a struktúrát, a szabályzatokat, a tervezési tevékenységeket, a felelősségeket, a gyakorlatokat, az eljárásokat, a folyamatokat és az erőforrásokat.
- **Az információbiztonság a szervezet működési és üzleti kultúrájának szerves része kell, hogy legyen!!!!!!!!!!**

A sikeres üzleti tevékenység egyik alapfeltétele

Információ

- **Az információ a szervezetek számára a legnagyobb érték.**
- Információ def.: értesülés, adat, tájékoztatás (Magyar Értelmező Kéziszótár)
- Informatika: „az információk megszerzésével, rendezésével, tárolásával és feldolgozásával összefüggő ismeretek összessége (Idegen szavak és kifejezések szótára)
- Információhordozó – ezen keresztül létezik az információ, és ezen keresztül sérülhet a biztonsága is!

Az információ csoportosítása – tartalom szerint

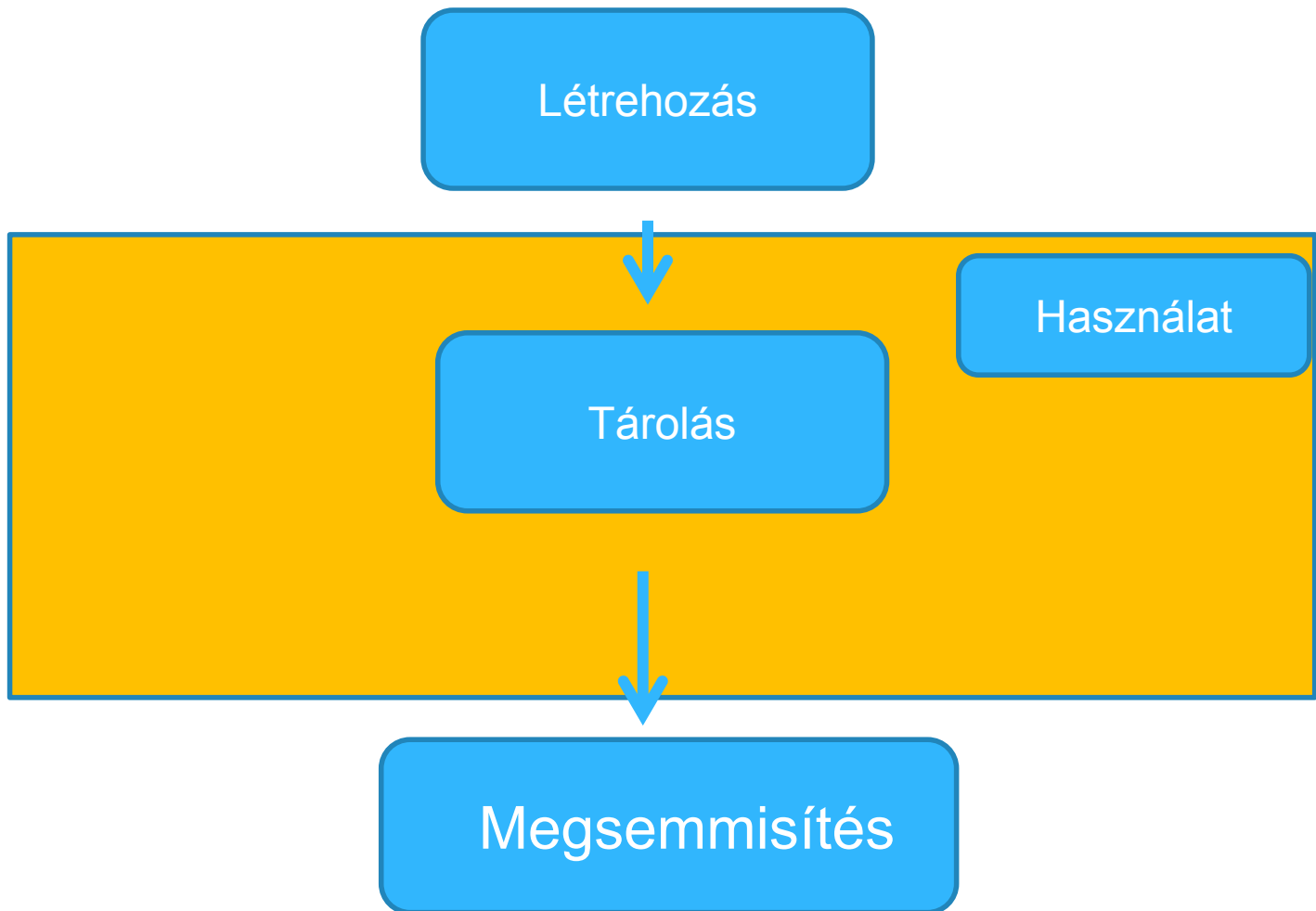
- Alfánumerikus adat
- Papír alapú információ
- Hanginformáció:
 - Élő beszéd
 - Rögzített hang
- Képi információ:
 - Látvány
 - Mozgóképek
 - Állókép

Az információ csoportosítása – forma szerint

- Tárolt
 - Mechanikusan (nyomtatott, írott)
 - Elektronikusan (floppy, merevlemez, mágnesszalag, memória)
 - Optikailag (CD, DVD)
 - Kémiaiilag (fénykép, mikrofilm)
 - Emberi agy
- Továbbított
 - Személyesen
 - Postán, futárral
 - Elektronikusan
 - Elektromágnesesen
 - Optikai úton

Információhordozó – ezen keresztül létezik az információ, és ezen keresztül sérülhet a biztonsága is!

Az információ életrajza

Információ-biztonság

1. **Bizalmasság** → védelem illetéktelen hozzáférés ellen
 2. **Sértetlenség** → pontosság és teljesség
 3. **Rendelkezésre állás** → elérhetőség biztosítása
- Környezettől függ hogyan alakítom: klinikai, jogi felsőoktatási stb.

Információ védelme

- az információ megfelelő védelme az összes vezető, az informatikai rendszerek tulajdonosai, a rendszergazdák és üzemeltetők, valamint az összes felhasználó felelőssége kell, hogy legyen,
- így lehet biztosítani az információk védelmét a sokrétű fenyegetettségekkel szemben minden szervezet esetében.

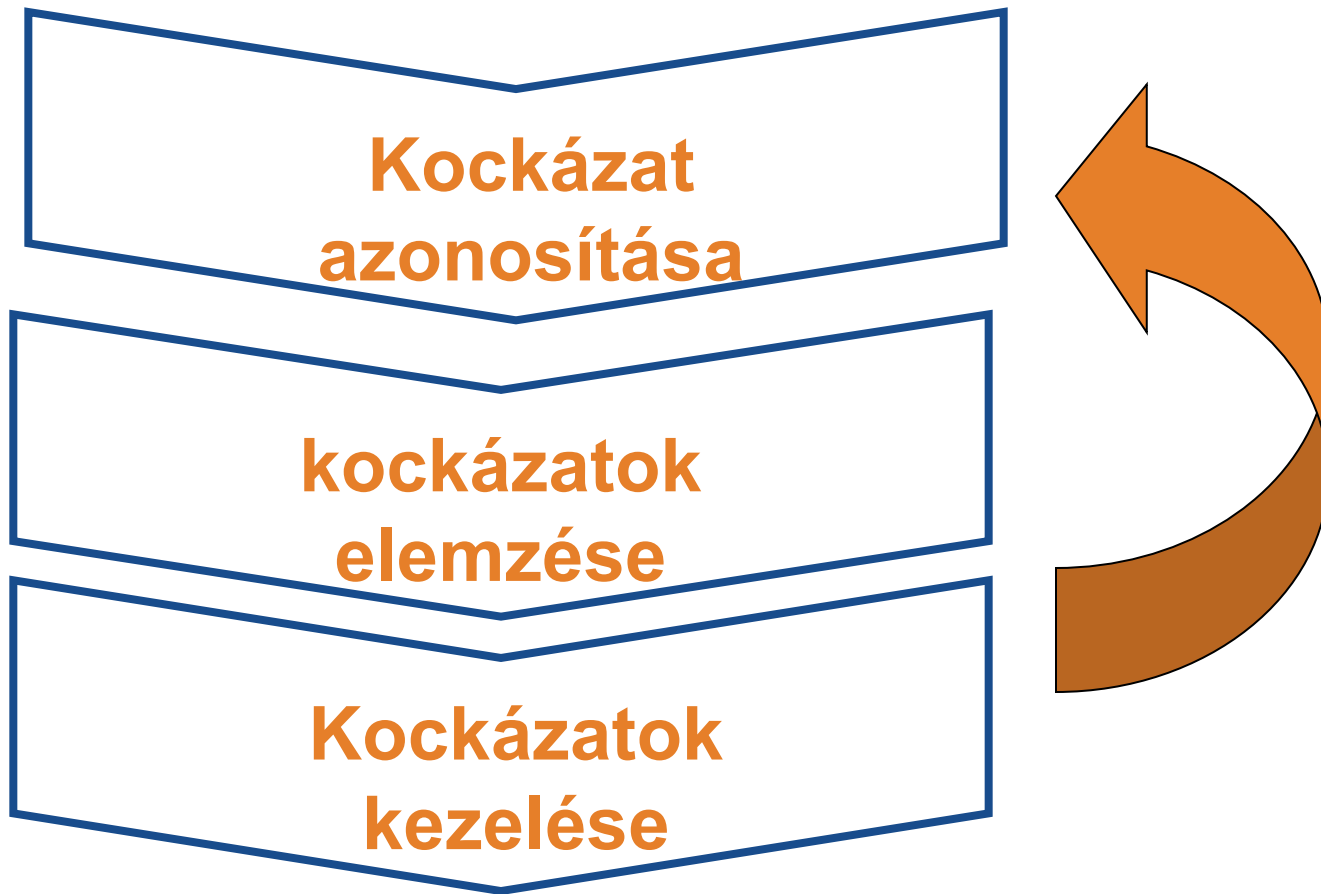
MSZ ISO/IEC 27001:2014

Informatika. Biztonságtechnika.
Információbiztonság-irányítási
rendszerek. Követelmények

Hasonlóan a minőségirányítási és környezetközpontú irányítási rendszerekhez az ISO 27001-es szabvány felépítése is az ANNEX SL alapján

- ISO 27001 szabvány alapelvei:
 - Érdekeltek meghatározása
 - Követelmények
 - Kockázat alapú megközelítés
 - Folyamatszemlélet (mint ISO 9001)
 - Folyamatos fejlesztés – PDCA modell
 - Bevált gyakorlat alkalmazása (Best practise)

Információbiztonsági irányítási rendszer IBIR

**SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM
GAZDASÁGTUDOMÁNYI KAR
KÖZGAZDÁSZ KÉPZÉS
TÁVOKTATÁSI TAGOZAT
LECKESOROZAT
COPYRIGHT © SZTE GTK 2017/2018**

**A LECKE TARTALMA, ILLETVE ALKOTÓ ELEMEI
ELŐZETES, ÍRÁSBELI ENGEDÉLY MELLETT
HASZNÁLHATÓK FEL.**

**JELEN TANANYAG
A SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEMEN
KÉSZÜLT
AZ EURÓPAI UNIÓ TÁMOGATÁSÁVAL.
PROJEKT AZONOSÍTÓ: EFOP-3.4.3-16-
2016-00014**

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE